

Студијски програм : ДАС Право
Назив предмета: Грађанско процесно право (продубљени курс)
Шифра предмета: 214
Наставник/наставници: Марко Станковић. Александар Радованов
Статус предмета: Изборни (приватноправни модул)
Број ЕСПБ: 10
Услов: /
Циљ предмета Циљ предмета Грађанско процесно право – продубљени курс јесте стицање продубљених теоријских, нормативних и методолошких знања из области грађанског процесног права, уз критичко сагледавање основних процесноправних принципа, института и савремених тенденција развоја система судске заштите грађанских субјективних права. Предмет има за циљ да оспособи студенте за самостално научноистраживачко проучавање сложених питања грађанског процесног права, критичку анализу процесног законодавства, судске праксе и правне доктрине, као и за упоредноправно проучавање савремених модела грађанског судског поступка. Посебан акценат ставља се на развој способности за анализу односа између ефикасности судске заштите и гаранција правичног поступка, примену савремених научних метода и формулисање оригиналних научних ставова и предлога за унапређење грађанскопроцесног система.
Исход предмета Очекује се да савладавањем програма предмета студент успешно може да: • критички анализира и тумачи најсложеније институте грађанског процесног права и савремене тенденције његовог развоја; • самостално примењује научне методе у истраживању актуелних питања грађанског процесног права; • критички вреднује процесноправна решења, судску праксу и ставове процесноправне доктрине; • анализира основна начела грађанског поступка, положај процесних субјеката и механизме судске заштите права; • критички сагледава однос националног грађанског процесног права са европским и међународним стандардима права на правично суђење; • анализира утицај праксе међународних судова и процеса хармонизације права на развој грађанског процесног права; • идентификује недостатке постојећих процесних решења и формулише предлоге de lege ferenda; • повезује знања из грађанског процесног права са материјалним грађанским правом, међународним приватним правом, управним и привредним процесним правом; • самостално припрема и презентује научне радове и истраживачке пројекте из области грађанског процесног права; • аргументовано учествује у научним расправама и доприноси развоју процесноправне науке кроз оригинална научна истраживања.

Садржај предмета

Теоријска настава

Предмет обухвата продубљено проучавање савремених питања грађанског процесног права кроз теоријску, нормативну, упоредноправну и практичну анализу. Разматрају се:

- појам, предмет и функције грађанског процесног права, основна процесна начела, право на судску заштиту, право на правично суђење, процесне претпоставке, надлежност судова, странке и други учесници у поступку, процесне радње и процесни односи;
- продубљена анализа парничног поступка, начело диспозиције и официјелности, расправно и истражно начело, доказивање, терет доказивања, процесне последице пропуштања, судске одлуке и њихово дејство;
- савремена питања правних лекова, правноснажности и извршности судских одлука, ванредне могућности преиспитивања судских одлука, као и односи између парничног, ванпарничног и извршног поступка;
- алтернативно решавање грађанских спорова, медијација, арбитража, колективна заштита права, процесни положај потрошача, као и утицај европских процесних стандарда на национално грађанско процесно право;
- савремени изазови грађанског процесног права - дигитализација правосуђа, електронско подношење процесних аката, онлајн решавање спорова, употреба вештачке интелигенције у правосуђу, заштита процесних права у дигиталном окружењу и однос ефикасности поступка и процесних гаранција странака.
-

Практична настава

Кроз критичку анализу процесног законодавства, судске праксе, ставова Европски суд за људска права, као и релевантне домаће и стране научне литературе, студенти развијају способност самосталног научног истраживања и формулисања оригиналних научних доприноса у области грађанског процесног права, са циљем унапређења система судске заштите и остваривања принципа владавине права.

Литература а) основна: Радованов, А.: Грађанско процесно право-Четврто издање, Привредна академија, Правни факултет за привреду и правосуђе, Нови Сад, 2025.; Закон о парничном поступку, ("Сл. гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013 - одлука УС, 74/2013 - одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 - др. закон) б) додатна: Станковић, Г., Боранијашевић В.: Грађанско процесно право, Службени гласник, Београд, 2023. година; Бодирога, Н.: Грађанско процесно право, Службени гласник, Београд, 2025.		
Број часова активне наставе:120	Теоријска настава: 5*15=75	Практична настава:3*15=45
Методе извођења наставе Усмена предавања илустрована у Power Point-у, Индивидуални и групни радови, интерактивни облици наставе, презентације, дискусионе групе.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Активност на предавањима 30 Семинарски рад 15 Усмени испит 55		